

Zadeva C-341/19

**Povzetek predloga za sprejetje predhodne odločbe v skladu s členom 98(1)
Poslovnika Sodišča**

Datum vložitve:

30. april 2019

Predložitveno sodišče:

Bundesarbeitsgericht (Nemčija)

Datum predložitvene odločbe:

30. januar 2019

Tožena stranka, pritožnica in revidentka:

MH Müller Handels GmbH

**Tožeča stranka, nasprotna stranka v pritožbenem postopku in nasprotna
stranka v revizijskem postopku:**

MJ

Predmet postopka v glavni stvari

Enako obravnavanje pri zaposlovanju in delu, svoboda vere v povezavi z nošenjem naglavne rute na delovnem mestu

Predmet in pravna podlaga za predlog

Razlaga prava Unije, člen 267 PDEU

Vprašanja za predhodno odločanje

1. Ali je lahko ugotovljeno posredno različno obravnavanje zaradi vere v smislu člena 2(2)(b) Direktive 2000/78/ES na podlagi notranjega pravila zasebnega podjetja primerno samo, če to pravilo prepoveduje nošenje vseh vidnih in ne zgolj vpadljivih in velikih znakov verskega, političnega in drugega prepričanja?

2. Če je odgovor na prvo vprašanje nikalen:
- Ali je treba člen 2(2)(b) Direktive 2000/78/ES razlagati tako, da se lahko pri presoji, ali je ugotovljeno posredno različno obravnavanje zaradi vere na podlagi notranjega pravila zasebnega podjetja, ki prepoveduje nošenje vpadljivih in velikih znakov verskega, političnega in drugega prepričanja, sorazmerno, upoštevajo pravice iz člena 10 Listine in člena 9 EKČP?
 - Ali je treba člen 2(2)(b) Direktive 2000/78/ES razlagati tako, da se lahko pri presoji, ali je ugotovljeno posredno različno obravnavanje zaradi vere na podlagi notranjega pravila zasebnega podjetja, ki prepoveduje nošenje vpadljivih in velikih znakov verskega, političnega in drugega prepričanja, sorazmerno, kot ugodnejše določbe v smislu člena 8(1) Direktive 2000/78/ES upoštevajo nacionalne ustavnopravne določbe, s katerimi se varuje svoboda vere?

3. Če sta odgovora na vprašanji 2a) in 2b) nikalna:

Ali nacionalnih ustavnopravnih določb, s katerimi se varuje svoboda vere, pri presoji navodila, izdanega na podlagi notranjega pravila zasebnega podjetja, ki prepoveduje nošenje vpadljivih in velikih znakov verskega, političnega in drugega prepričanja, zaradi primarnega prava Unije ni mogoče uporabiti, četudi primarno pravo Unije, kot na primer člen 16 Listine, priznava nacionalne zakonodaje in običaje?

Navedene določbe prava Unije

Listina Evropske unije o temeljnih pravicah (v nadaljevanju: Listina), zlasti člena 10 in 16

Direktiva Sveta 2000/78/ES z dne 27. novembra 2000 o splošnih okvirih enakega obravnavanja pri zaposlovanju in delu, zlasti člena 2 in 8

Navedene nacionalne določbe

Grundgesetz für die Bundesrepublik Deutschland (temeljni zakon Zvezne republike Nemčije, v nadaljevanju: GG), zlasti člena 4 in 12

Bürgerliches Gesetzbuch (nemški civilni zakonik, v nadaljevanju: BGB), zlasti člen 134

Gewerbeordnung (zakonik o obrtniških, trgovskih in industrijskih poklicih, v nadaljevanju: GewO), zlasti člen 106

Allgemeines Gleichbehandlungsgesetz (splošni zakon o enakem obravnavanju, v nadaljevanju: AGG), zlasti členi 1, 3 in 7

Kratka predstavitev dejanskega stanja in postopka

- 1 Spor med strankama se v bistvu nanaša na to, ali je navodilo o prepovedi nošenja islamske naglavne rute na delovnem mestu, zakonito.
- 2 Tožena stranka je družba nemškega prava, ki ima v Nemčiji poslovalnice z drogerijo. Tožeča stranka je verna muslimanka. Od leta 2002 je pri toženi stranki zaposlena kot prodajalka svetovalka ter delavka na blagajni.
- 3 Od vrnitve s starševskega dopusta leta 2014, drugače kot prej, nosi naglavno ruto. Pozivu tožene stranke, naj na delovnem mestu sname naglavno ruto, ni sledila. Nato sprva sploh ni bila zaposlena, kasneje pa ji je bilo dodeljeno drugo delo, pri katerem ji naglavne rute ni bilo treba sneti. 21. junija 2016 je bila pozvana, naj naglavno ruto sname. Ko je to odklonila, ji je bilo rečeno, naj gre domov. Julija 2016 je prejela navodilo, naj se na delovnem mestu pojavi brez vpadljivih in velikih znakov verskega, političnega in drugega prepričanja (v nadaljevanju: sporno navodilo).
- 4 Tožeča stranka je nato vložila tožbo, s katero predlaga, naj se ugotovi, da je sporno navodilo brez učinka. Zahteva tudi odškodnino.
- 5 Na prvi in drugi stopnji je s tožbo uspela. Tožena stranka z revizijo še naprej vztraja pri zavrnitvi tožbe.

Bistvene trditve strank postopka v glavni stvari

- 6 Tožeča stranka meni, da je sporno navodilo brez učinka, ker je v nasprotju s svobodo vere, ki se ji zagotavlja na podlagi ustavnega prava. Naglavno ruto nosi izključno zaradi izpolnjevanja verske zapovedi, ki jo šteje za obvezno. Navedeno je zajeto s svobodo vere.
- 7 Želja tožene stranke biti politično nevtralna, ki temelji na svobodi gospodarske pobude, nima nujno prednosti pred svobodo vere. Izvesti je treba namreč presojo sorazmernosti.
- 8 Sodna praksa Sodišča temu po njenem mnenju ne nasprotuje. Pravo Unije namreč določa zgolj minimalne zahteve, zaradi česar je lahko različno obravnavanje, ki je na podlagi prava Unije dopustno, na podlagi nacionalnega prava nedopustno, kar je podano v obravnavanem primeru.
- 9 Po mnenju tožene stranke je navodilo zakonito. Pri njej že od nekdaj velja kodeks oblačenja, ki na delovnem mestu med drugim prepoveduje nošenje vseh vrst naglavnih pokrival. Od julija 2016 velja v vseh poslovalnicah pravilo, v skladu s katerim je na delovnem mestu prepovedano nošenje vpadljivih in velikih znakov verskega, političnega in drugega prepričanja. Tožena stranka želi na ta način zagotoviti nevtralnost v podjetju. Med drugim se na ta način preprečujejo spori med zaposlenimi. Do takšnih težav, ki so posledica različnih ver in kultur, je v

preteklosti že prišlo v treh primerih. Vendar niso bili povezani z nošenjem naglavne rute ali drugega verskega znaka.

- 10 Stališče tožene stranke potrjuje sodba z dne 14. marca 2017, *G4S Secure Solutions* (C-157/15, EU:C:2017:203), v kateri je Sodišče dalo večji pomen svobodi gospodarske pobude iz člena 16 Listine pred svobodo vere. Za učinkovanje prepovedi verskega izražanja ni potrebno dokazati nastop negativnih gospodarskih posledic in izgube strank. Drugačna razlaga prav tako ne izhaja iz temeljnih pravic na podlagi nacionalnega prava.

Kratka predstavitev utemeljitve predloga

- 11 Predlog za sprejetje predhodne odločbe je nujen, ker je odločitev v sporu odvisna od vprašanj glede razlage prava Unije, na katera Sodišče še ni podalo jasnega odgovora.

Upošteveno nacionalno pravo

- 12 Pravno podlago na ravni nacionalnega prava za izdajo spornega navodila predstavlja člen 106, prvi stavek, GewO, v skladu s katerim lahko delodajalec „po razumnem preudarku podrobneje določi vsebino, kraj in čas opravljanja dela“. Ta pravica ne velja neomejeno. Po eni strani mora biti navodilo, kot izhaja neposredno iz besedila te določbe, biti „v skladu z načelom pravičnosti“. Po drugi strani na podlagi sodne prakse predložitvenega sodišča ne sme biti v nasprotju z zakonsko prepovedjo. Takšno prepoved bi lahko v obravnavanem primeru predstavljal člen 7 v povezavi s členom 1 AGG, v skladu s katerim zaposleni med drugim ne smejo biti diskriminirani na podlagi vere. Prepovedana je tudi posredna diskriminacija, ki je na podlagi člena 3(2) AGG podana, kadar je zaradi kakšne navidez nevtralne določbe neka oseba med drugim zaradi njene vere v primerjavi z drugimi v slabšem položaju, razen če zadevno določbo objektivno upravičuje legitimni cilj in je način uresničevanja tega cilja primeren in nujen.
- 13 Če bi sporno navodilo pomenilo kršitev člena 7 AGG, bi bilo na podlagi člena 134 BGB – v skladu s katerim je pravni posel, ki je v nasprotju z zakonsko prepovedjo, ničen – brez učinka.
- 14 Pri presoji navedenih nacionalnih določb je treba upoštevati tudi temeljne pravice iz GG. Zlasti je treba preizkusiti, ali sporno navodilo in splošno pravilo, na podlagi katerega je bilo izdano, in na katero se sklicuje tožena stranka, pomeni nedopustno omejitev svobode vere iz člena 4(1) in (2) GG.
- 15 Na podlagi ustaljene sodne prakse Bundesverfassungsgericht (zvezno ustavno sodišče, Nemčija) ima ustavnopravno varstvo tudi posredni učinek, in sicer v pravnih razmerjih med posamezniki. Sodišča morajo pri razlagi pravnih predpisov upoštevati temeljne pravice kot ustavnopravne vrednostne odločitve, zlasti pri razlagi generalnih klavzul na področju civilnega prava in nedoločenih pravnih pojmov. Pri tem je treba temeljne pravice, ki si morebiti nasprotujejo, ob

upoštevanju njihove medsebojne interakcije, upoštevati glede na okoliščine posameznega primera ter vzpostaviti ravnotežje med njimi.

- 16 Nadalje iz sodne prakse Bundesverfassungsgericht (zvezno ustavno sodišče) izhaja, da nošenje islamske naglavne rute sodi v varstveno področje svobode vere v smislu člena 4(1) in (2) GG. Ta temeljna pravica se razteza tako na notranjo svobodo verovanja kot tudi zunanjo svobodo izražanja in širjenja vere. Sem sodi pravica posameznika, da svoje celotno ravnanje prilagodi neki veri in ravna v skladu s tem prepričanjem. Muslimanke, ki nosijo za njihovo vero tipično naglavno ruto, se lahko na to varstvo sklicujejo tudi pri opravljanju poklica. Pri tem okoliščina, da v islamu obstajajo različna stališča glede tako imenovane obveznosti nošenja pokrival, ni upoštevna.
- 17 Svobodo vere pa je mogoče omejiti z nasprotujočimi temeljnimi pravicami. V obravnavanem primeru je treba upoštevati svobodo gospodarske pobude delodajalca iz člena 12(1) GG. Na podlagi enotne sodne prakse Bundesverfassungsgericht (zvezno ustavno sodišče) in predložitvenega sodišča je treba nasprotujoče temeljne pravice omejiti tako, da se zagotovi njihov širši učinek za vse udeležence. Vendar predložitveno sodišče v tej zvezi od delodajalca zahteva, da predstavi realna tveganja, ki jih v primeru nadaljnje zaposlitve zadevne delavke z islamsko naglavno ruto predstavljajo konkretne motnje delovanja podjetja ali nastop gospodarske izgube. Zgolj domneve in bojazni ne zadoščajo.

Upoštevne določbe prava Unije in EKČP

- 18 Razlaga upoštevni določb GewO in AGG zgolj na podlagi temeljnih pravic nacionalnega prava ne bi bila ustrezna. Zlasti je treba upoštevati, da se z določbami AGG v nemško pravo prenaša Direktiva 2000/78. Zato je za razumevanje pojma „posredna diskriminacija“ v smislu člena 3(2) AGG pomembna razlaga člena 2(2)(b) Direktive 2000/78. Poleg tega je odprto področje uporabe Listine, ker se z AGG izvaja pravo Unije (člen 51(1), prvi stavek, Listine). Tukaj sta upoštevni tako svoboda vere iz člena 10 Listine kot tudi svoboda gospodarske pobude iz člena 16.
- 19 V zvezi s členom 10 Listine je treba nadalje upoštevati, da pravica, ki se z njim zagotavlja, v skladu s pojasnili k Listini, ustreza pravici, zagotovljeni s členom 9 Evropske konvencije o varstvu človekovih pravic in temeljnih svoboščin (v nadaljevanju: EKČP) in ima na podlagi člena 52(3) Listine enako vsebino in enak obseg kot slednja. Na podlagi sodne prakse Evropskega sodišča za človekove pravice (v nadaljevanju: ESČP) predstavlja nošenje verskih oblačil, primeroma naglavne rute, ravnanje, ki se varuje na podlagi člena 9 EKČP (glej med drugim sodbo ESČP z dne 18. septembra 2018 Lachiri proti Belgiji, CE:ECHR:2018:0918JUD000341309, točka 31). Nacionalna sodišča, ki odločajo o prepovedi zasebnega delodajalca nošenja naglavne rute, morajo ustrezno varovati pravico iz člena 9 EKČP in vzpostaviti pravično ravnotežje med pravicami prizadetih in pravicami drugih oseb. V primeru kodeksa oblačenja je

treba vzpostaviti ustrezno ravnotežje med pravico delavcev izražati njihovo vero in pravico delodajalca, da kaže določeno sliko o svojem podjetju (sodba ESČP z dne 15. januarja 2013 Eweida in drugi proti Združenemu kraljestvu, CE:ECHR:2013:0115JUD004842010, točke 84, 91 in 94).

Prvo vprašanje za predhodno odločanje

- 20 Po mnenju predložitvenega sodišča predstavlja sporno navodilo posredno različno obravnavanje tožeče stranke (v smislu morebitnega postavljanja v slabši položaj oziroma diskriminacije na podlagi člena 3(2) AGG in člena 2(2)(b) Direktive 2000/78), ker je tožeča stranka zaradi navodila, izdanega na podlagi splošnega pravila, zaradi njene vere v primerjavi z drugimi v slabšem položaju. Za odločitev v sporu je zato odločilno, ali v skladu z izjemo iz člena 2(2)(b)(i), Direktive 2000/78 navodilo objektivno upravičuje legitimni cilj in je način uresničevanja tega cilja primeren in nujen.
- 21 Predložitveno sodišče, tako kot Sodišče, izhaja iz tega, da se volja delodajalca, da v razmerju do strank kaže nevtralnost, nanaša na svobodo gospodarske pobude, ki je priznana v členu 16 Listine, in tako predstavlja legitimen cilj (glej sodbo z dne 14. marca 2017, G4S Secure Solutions, C-157/15, EU:C:2017:203, točka 38).
- 22 Vendar se ob upoštevanju zgoraj navedene sodbe in sodbe z dne 14. marca 2017, Bougnaoui in ADDH (C-188/15, EU:C:2017:204) postavlja vprašanje, ali je zgolj obsežna prepoved, ki zajema vsako vidno obliko verskega izražanja, primerna za dosego cilja politične nevtralnosti podjetja, ali pa, kot je to podano v obravnavanem primeru, v ta namen zadošča tudi prepoved, ki je omejena na vpadljive in velike znake, če se izvaja dosledno in sistematično.
- 23 Sodba Sodišča v zadevi G4S Secure Solutions je temeljila na pravilu, ki je prepovedovalo nošenje vidnih znakov političnega, filozofskega ali verskega prepričanja. Na to sodbo se sklicuje sodba Sodišča v zadevi Bougnaoui in ADDH. Predložitveno sodišče na podlagi tega ne more jasno ugotoviti, ali je Sodišče upoštevalo zgolj v zadevi G4S Secure Solutions upošteveno dejansko stanje, na katerega se je sklicevalo v istega dne izdani sodbi v zadevi Bougnaoui in ADDH, ali pa je ta izvajanja mogoče šteti za splošno veljavno stališče. Zato se postavlja prvo vprašanje za predhodno odločanje.

Vprašnji za predhodno odločanje 2a) in 2b)

- 24 Vprašnji 2a) in 2b) se nanašata na preizkus primernosti v smislu člena 2(2)(b)(i) Direktive 2000/78. Če bo Sodišče odločilo, da se lahko tudi s prepovedjo, omejeno na vpadljive in velike znake, zasleduje cilj kazanja politične nevtralnosti podjetja, je namreč treba preizkusiti, ali je prepoved nujna in primerna.
- 25 Predložitveno sodišče meni, da se pravilo, na kakršnega se sklicuje tožena stranka, nanaša samo na to, kar je nujno potrebno (glej sodbo z dne 14. marca 2017, G4S Secure Solutions, C-157/15, EU:C:2017:203, točka 42), ker prepoveduje samo

- nošenje vpahljivih in velikih znakov in velja samo za delavce, ki so v stiku s strankami.
- 26 Na vprašanje, ali je prepoved v smislu člena 2(2)(b)(i) Direktive 2000/78 tudi primerna, brez predložitve Sodišču ni mogoče odgovoriti.
 - 27 Predložitveno sodišče se najprej načelno sprašuje, ali je v okviru preizkusa primernosti dopustno tehtati nasprotujoče interese. Če je to mogoče, se postavlja nadaljnje vprašanje, ali je to tehtanje nasprotujočih interesov – tukaj člena 16 Listine na eni strani in člena 10 Listine oziroma člena 9 EKČP na drugi strani – treba opraviti že v okviru preizkusa primernosti pravila, ki vsebuje prepoved izražanja, ali šele v okviru uporabe pravila na konkretnem primeru, npr. v primeru izdaje navodila delavcu oziroma izrečeni odpovedi.
 - 28 Če se lahko pri presoji primernosti v smislu člena 2(2)(b)(i) Direktive 2000/78 upoštevajo pravice iz Listine in EKČP, je treba po mnenju predložitvenega sodišča dati prednost svobodi vere iz člena 10 Listine in člena 9 EKČP. Pravilo tožene stranke brez zadostnega razloga med drugim prepoveduje nošenje vpahljivih in velikih verskih simbolov.
 - 29 Tožeča stranka se lahko na varstvo, ki se zagotavlja s temi pravicami, sklicuje tudi v razmerju do tožene stranke – to je v razmerju med posamezniki (sodba z dne 17. aprila 2018, Egenberger, C-414/16, EU:C:2018:257, točka 49).
 - 30 Na podlagi člena 52(1) Listine so omejitve svobode vere sicer možne. Predložitveno sodišče zato, tako kot ESČP, meni, da je treba tehtati nasprotujoče interese. Vendar ima svoboda vere v obravnavanem primeru prednost pred ciljem politike nevtralnosti podjetja, ki se varuje na podlagi člena 16 Listine, ker motnje, na katere se je sklicevala tožena stranka, niso dovolj tehtne za utemeljitev prepovedi izražanja.
 - 31 Poleg tega je svoboda vere po mnenju ESČP predpostavka pluralizma, ki je nujen za demokracijo. Spori med verniki in drugače mislečimi in neverniki se ne smejo reševati z odstranitvijo, temveč z ohranitvijo verske raznolikosti (sodba ESČP z dne 16. decembra 2004 Supreme Holy Council of the Muslim Community proti Bolgariji, CE:ECHR:2004:1216JUD003902397, točka 93).
 - 32 Če bo Sodišče odločilo, da nasprotujočih pravic iz Listine in EKČP v okviru presoje primernosti ni mogoče upoštevati, se postavlja naslednje vprašanje, ali se lahko nacionalno ustavno pravo, zlasti svoboda vere in svoboda izražanja iz člena 4(1) in (2) GG, šteje za ugodnejšo določbo v smislu člena 8(1) Direktive 2000/78. Na podlagi te določbe lahko države članice uvedejo ali ohranijo določbe, ki so za varovanje načela enakega obravnavanja ugodnejše od teh, ki so določene z Direktivo.
 - 33 Predložitveno sodišče brez predložitve zadeve Sodišču ne more presoditi, pod kakšnimi pogoji je mogoče šteti, da gre za ugodnejšo določbo v smislu Direktive. Postavlja se vprašanje, ali sem sodijo zgolj nacionalne določbe, katerih cilj je

varstvo pred diskriminacijo, ali pa tudi takšne določbe kot sta svoboda vere in svoboda izražanja iz člena 4(1) in (2) GG, namenjeni varstvu temeljnih svoboščin. Sodna praksa Sodišča, kolikor je znano, na to vprašanje, ki je v doktrini sporno, odgovora ne podaja.

- 34 Predložitveno sodišče meni, da je kot ugodnejše določbe v smislu člena 8(1) Direktive 2000/78 mogoče šteti tudi temeljne pravice, če dvigujejo raven varstva pred diskriminacijo.
- 35 Če bo Sodišče zastopalo nasprotno stališče, svobode vere in svobode izražanja iz člena 4(1) in (2) GG ne bi bilo mogoče šteti za ugodnejše določbe v smislu člena 8(1) Direktive 2000/78 in ju v okviru presoje primernosti ne bi bilo mogoče upoštevati.

Tretje vprašanje za predhodno odločanje

- 36 Tretje vprašanje za predhodno odločanje se nanaša na razmerje prava Unije do nacionalnega ustavnega prava. Če bo Sodišče na vprašanji 2a) in 2b) odgovorilo v tem smislu, da se pri presoji, ali gre za nedopustno neenako obravnavanje zaradi vere, ne morejo upoštevati niti pravice iz Listine in EKČP niti nacionalne ustavnopravne določbe, se predložitveno sodišče sprašuje, ali s tem pravo Unije – tukaj člen 16 Listine – iz presoje, ali ima navodilo delodajalca učinek, v celoti izključuje temeljne pravice na podlagi nacionalnega prava.
- 37 Vprašanje neuporabe nacionalnega prava se postavlja vedno, če pravo Unije podeljuje posameznikom pravico, na katero se lahko sklicujejo v sporu s področja, ki spada pod pravo Unije in ni možna s pravom Unije skladna razlaga nacionalnega prava (sodba z dne 17. aprila 2018, Egenberger, C-414/16, EU:C:2018:257, točki 75 in 76). Takšna subjektivna pravica učinkuje neposredno (glej glede člena 31(2) Listine sodbo z dne 6. novembra 2018, Max-Planck-Gesellschaft zur Förderung der Wissenschaften, C-684/16, EU:C:2018:874, točka 67 in 69 in naslednje). Če subjektivna pravica, ki v razmerjih med posamezniki učinkuje neposredno, ne obstaja, je zoper državo članico mogoče uveljavljati zgolj odškodninski zahtevek, če se „čisto“ pravo na podlagi Direktive brez neposredno uporabnega primarnega prava nepravilno prenese v nacionalno pravo (glej sodbi z dne 7. avgusta 2018, Smith, C-122/17, EU:C:2018:631, točka 43 in naslednje, in z dne 24. januarja 2012, Dominguez, C-282/10, EU:C:2012:33, točka 43).
- 38 Z vidika predložitvenega sodišča je v sporu o glavni stvari kot subjektivna pravica v tem smislu upošteven zgolj člen 16 Listine, ne pa tudi Direktiva 2000/78. Sodna praksa Sodišča, kolikor je znano, doslej ni podala odgovora na vprašanje, ali se lahko posameznik v okviru spora izključno med posamezniki sklicuje na člen 16 Listine. Sicer obstaja sodna praksa v zvezi z identično izjemo iz člena 27 Listine, ki se sklicuje na pravo Unije ter „nacionalno zakonodajo in običaje“. Po mnenju Sodišča iz navedenega izhaja, da se za ta člen zahteva konkretizacija z določbami prava Unije ali nacionalnega prava, zaradi česar zgolj na podlagi tega člena ni mogoče izključiti uporabe nacionalne določbe, ki ni skladna z Direktivo (sodba z

dne 15. januarja 2014, Association de médiation sociale, C-176/12, EU:C:2014:2, točka 44 in naslednje). Vendar predložitveno sodišče brez predloga za sprejetje predhodne odločbe ne more presoditi, ali je sodno prakso glede člena 27 Listine mogoče prenesti tudi na svobodo gospodarske pobude iz člena 16 Listine.

- 39 Predložitveno sodišče pravo Unije razlaga v tem smislu, da člen 16 Listine in prednostna uporaba prava Unije pri preizkusu navodila, kakršno je sporno v obravnavanem primeru, ne nasprotuje upoštevanju nacionalnih ustavnopravnih pravic. Če bo Sodišče temu stališču pritrdilo, bi bilo mogoče upoštevati svobodo vere in svobodo izražanja iz člena 4(1) in (2) GG. V tem primeru bi bilo sporno navodilo po mnenju predložitvenega sodišča brez učinka, ker ima svoboda gospodarske pobude v razmerju do svobode vere tožeče stranke v okviru izvedenega tehtanja manjšo težo. Revizija v tem primeru ne bi bila uspešna. Če bi člen 16 Listine nasprotoval upoštevanju nacionalnih temeljnih pravic, pa bi bila revizija nasprotno utemeljena. Tretje vprašanje za predhodno določanje je tako pomembno za odločitev v zadevi.

DELOVNI DOKUMENT